

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 19ης Απριλίου 2007*

Στην υπόθεση C-273/05 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, ασκηθείσα στις 30 Ιουνίου 2005,

Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενο από τον A. Folliard-Monguiral,

αναιρεσείον,

όπου ο έτερος διάδικος είναι:

η **Celltech R&D Ltd**, με έδρα το Slough (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη από τους D. Alexander και G. Hobbs, QC, που ενεργούν κατ' εντολή του N. Jenkins, solicitor,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

προσφεύγουσα πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, K. Lenaerts, E. Juhász, K. Schiemann και M. Pešić (εισηγητή), δικαστές,

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston

γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 17ης Μαΐου 2006,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 14ης Δεκεμβρίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτηση αναιρέσεως, το Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υπομνήματα) (στο εξής: ΓΕΕΑ) ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 14ης Απριλίου 2005, T-260/03, Celltech κατά ΓΕΕΑ (CELLTECH) (Συλλογή 2005, σ. II-1215, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Πρωτοδικείο δέχθηκε την προσφυγή της Celltech R&D Ltd (στο εξής: Celltech) και ακύρωσε την απόφαση του δεύτερου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 19ης Μαΐου 2003 (υπόθεση R 659/2002-2), περί αρνήσεως καταχωρίσεως του λεκτικού σήματος CELLTECH (στο εξής: επίδικη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

- 2 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), ορίζει:

«Δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση:

[...]

β) τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα·

γ) τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις δυνάμενα να χρησιμεύσουν στις συναλλαγές για τη δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προελεύσεως ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών αυτών.»

3 Σύμφωνα με το άρθρο 73 του ίδιου κανονισμού:

«Οι αποφάσεις του [ΓΕΕΑ] αιτιολογούνται. Δεν μπορούν να στηρίζονται παρά μόνο στους λόγους επί των οποίων οι διάδικοι είχαν τη δυνατότητα να λάβουν θέση.»

4 Κατά το άρθρο 74, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, «[κ]ατά την ενώπιόν του διαδικασία, το [ΓΕΕΑ] εξετάζει [αυτεπαγγέλτως] τα πραγματικά περιστατικά».

Το ιστορικό της διαφοράς

5 Στις 30 Ιουνίου 2000, η Celltech υπέβαλε στο ΓΕΕΑ αίτηση καταχώρισεως, δυνάμει του κανονισμού 40/94, του λεκτικού σήματος CELLTECH ως κοινοτικού σήματος.

- 6 Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση είναι τα εξής: «παρασκευάσματα, σύνθετες και φαρμακευτικές ουσίες, κτηνιατρικά και υγιεινής», «συσκευές και εργαλεία χειρουργικά, ιατρικά, οδοντιατρικά και κτηνιατρικά» και «υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης, υπηρεσίες παροχής συμβουλών, σχετικές με τις βιολογικές, ιατρικές και χημικές επιστήμες», τα οποία υπάγονται στις κλάσεις 5, 10 και 42, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών όσον αφορά την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί.
- 7 Με απόφαση της 4ης Ιουνίου 2002, ο εξεταστής του ΓΕΕΑ απέρριψε την αίτηση καταχώρισεως βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού 40/94. Έκρινε ότι το επίδικο σήμα απετελείτο από τον ορθογραφημένο συνδυασμό των δύο όρων «cell» (κύτταρο) και «tech» (σύντμηση των λέξεων «τεχνικός» ή «τεχνολογία») και δεν μπορούσε επομένως να χρησιμεύσει ως ενδεικτικό καταγωγής των προϊόντων και υπηρεσιών για τα οποία εξητείτο η καταχώριση, δεδομένου ότι όλα αυτά ανήκαν στον κλάδο της τεχνολογίας των κυττάρων.
- 8 Με την επίδικη απόφαση, το δεύτερο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ απέρριψε την προσφυγή που άσκησε η Celltech κατά της αποφάσεως του εξεταστή. Το τμήμα προσφυγών έκρινε κατ' ουσίαν ότι, δεδομένου ότι το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση μπορούσε να γίνει αμέσως και χωρίς αμφισημία αντιληπτό ως όρος που δηλώνει δραστηριότητες του κλάδου της τεχνολογίας των κυττάρων καθώς και προϊόντα, συσκευές και υλικά που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο αυτών των δραστηριοτήτων ή προκύπτουν από αυτές, ο σύνδεσμος μεταξύ των καλυπτομένων από την αίτηση καταχώρισης προϊόντων και υπηρεσιών και του σήματος δεν ήταν αρκετά έμμεσος, ώστε να του προσδίδει τον ελάχιστο βαθμό εγγενούς διακριτικού χαρακτήρα που απαιτείται δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

Η διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου και η προσβαλλόμενη απόφαση

- 9 Η Celltech άσκησε προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου ζητώντας την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως.
- 10 Το Πρωτοδικείο, αφού διαπίστωσε, με τις σκέψεις 25 και 26 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι το τμήμα προσφυγών είχε κρίνει ότι το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση δεν είχε διακριτικό χαρακτήρα υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, για τον λόγο ότι θα γινόταν αντιληπτό από το κοινό στο οποίο απευθύνεται ως όρος που απλώς περιγράφει το είδος των προϊόντων και υπηρεσιών τα οποία περιλαμβάνονται στην αίτηση καταχωρίσεως, αποφάνθηκε, με τη σκέψη 27 της ίδιας αποφάσεως, ότι έπρεπε να ελέγξει, πρώτον, αν το τμήμα προσφυγών είχε θεμελιώσει ότι το σήμα αυτό ήταν περιγραφικό των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών, υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του ίδιου κανονισμού.
- 11 Με τις σκέψεις 29 έως 31 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το κοινό στο οποίο απευθύνονται τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες αποτελούνταν όχι μόνον από ένα ειδικό κοινό προερχόμενο από τον ιατρικό κλάδο, που έχουν γνώση των επιστημονικών όρων στον τομέα δραστηριότητάς τους ασχέτως της μητρικής τους γλώσσας, αλλά και από τον μέσο αγγλόφωνο καταναλωτή.
- 12 Με τις σκέψεις 32 και 33 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι τουλάχιστον μία σημασία του σήματος CELLTECH είναι «cell technology» (τεχνολογία των κυττάρων).
- 13 Το Πρωτοδικείο, αφού διαπίστωσε, με τη σκέψη 34 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι το τμήμα προσφυγών είχε κρίνει ότι ο όρος «celltech» «δήλωνε

δραστηριότητες του τομέα της τεχνολογίας των κυττάρων, καθώς και προϊόντα, συσκευές και υλικά που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο αυτών των δραστηριοτήτων ή προκύπτουν από αυτές», εξέτασε, με τις σκέψεις 35 έως 41 της ίδιας απόφασης, αν το τμήμα προσφυγών είχε θεμελιώσει ότι το αιτηθέν σήμα ήταν περιγραφικό των προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην αίτηση καταχωρίσεως. Κατέληξε ότι το σήμα δεν ήταν περιγραφικό για τους εξής λόγους:

«36 Συναφώς, έχει σημασία η επισήμανση ότι ούτε το τμήμα προσφυγών ούτε το ΓΕΕΑ παρέθεσαν την επιστημονική σημασία της τεχνολογίας των κυττάρων. Συγκεκριμένα, το μεν ΓΕΕΑ παρέσχε απλώς, σε παράρτημα του υπομνήματος απαντήσεώς του, απόσπασμα του Collins English Dictionary που περιέχει τους ορισμούς των όρων “cell” και “tech”.

37 Ούτε, όμως, το τμήμα προσφυγών ούτε το ΓΕΕΑ εξήγησαν κατά τί οι όροι αυτοί παρείχαν πληροφορίες σχετικά με τον προορισμό και τη φύση των προϊόντων και των υπηρεσιών που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως, και ειδικότερα πώς αυτά τα προϊόντα ή υπηρεσίες θα εφαρμόζονταν στην τεχνολογία των κυττάρων ή πώς θα προέκυπταν από αυτήν.

38 Και ναι μεν είναι αληθές ότι τα προϊόντα και υπηρεσίες που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως είναι εν γένει φαρμακευτικά προϊόντα και υπηρεσίες και έχουν, επομένως, σύνδεσμο με τα σώματα που αποτελούνται από κύτταρα. Το τμήμα προσφυγών, όμως, δεν απέδειξε ότι το οικείο κοινό θα αντιληφθεί, αμέσως και χωρίς άλλη σκέψη, κάποια συγκεκριμένη και ευθεία σχέση μεταξύ των καλυπτομένων από την αίτηση φαρμακευτικών προϊόντων και υπηρεσιών και της εννοίας του λεκτικού σημείου CELLTECH [βλ., στην ίδια κατεύθυνση, απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουνίου 2001, T-359/99, DKV κατά ΓΕΕΑ (EuroHealth), Συλλογή 2001, σ. II1645, σκέψη 35].

39 Περαιτέρω, και αν ακόμη υποτεθεί ότι τα οικεία προϊόντα και υπηρεσίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε κάποιο λειτουργικό πλαίσιο που να έχει σχέση με την τεχνολογία των κυττάρων, το γεγονός αυτό δεν αρκεί για να συναχθεί ότι το λεκτικό σήμα CELLTECH μπορεί να χρησιμεύσει για να ορίσει τον προορισμό τους. Πράγματι, μια τέτοια χρήση θα αποτελούσε, το πολύ, έναν από τους πολυάριθμους δυνατούς τομείς εφαρμογής τους, όχι όμως τεχνική δυνατότητα λειτουργίας (προαναφερθείσα απόφαση CARCARD, σκέψη 40).

40 Από τις προεκτεθείσες σκέψεις προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών δεν θεμελίωσε ότι ο όρος “celltech”, έστω και αν νοηθεί ότι σημαίνει τεχνολογία των κυττάρων, μπορεί να γίνει, αμέσως και χωρίς αμφισημία, αντιληπτός ως όρος που δηλώνει δραστηριότητες του κλάδου της τεχνολογίας των κυττάρων, καθώς και προϊόντα, συσκευές και υλικά που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο αυτών των δραστηριοτήτων ή προκύπτουν από αυτές. Ούτε απέδειξε ότι το κοινό στο οποίο απευθύνεται θα τον αντιληφθεί μόνον ως ένδειξη του είδους των προϊόντων και υπηρεσιών που δηλώνει το σημείο.

41 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το τμήμα προσφυγών δεν θεμελίωσε ότι το λεκτικό σημείο CELLTECH ήταν περιγραφικό των προϊόντων και υπηρεσιών για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση.»

14 Με τις σκέψεις 42 έως 44 της αποφάσεως, το Πρωτοδικείο εξέτασε, δεύτερον, αν το τμήμα προσφυγών προέβαλε άλλα επιχειρήματα που να αποδεικνύουν ότι το επίδικο λεκτικό σημείο στερούνταν διακριτικού χαρακτήρα υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 και διαπίστωσε ότι αυτό δεν συνέβαινε.

- 15 Ως εκ τούτου, το Πρωτοδικείο ακύρωσε την επίδικη απόφαση και καταδίκασε το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

Η αίτηση αναιρέσεως

- 16 Με την αίτηση αναιρέσεως, το ΓΕΕΑ ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— κυρίως, να απορρίψει την προσφυγή που άσκησε η Celltech ενώπιον του Πρωτοδικείου και να την καταδικάσει στα δικαστικά έξοδα και των δύο βαθμών·

— επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Πρωτοδικείου.

- 17 Η Celltech ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

- 18 Εισαγωγικά, πρέπει να επισημανθεί ότι ούτε το ΓΕΕΑ ούτε η Celltech αμφισβητούν την ανάλυση στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 25 έως 27 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, σύμφωνα με την οποία, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το σήμα CELLTECH δεν είχε διακριτικό χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, για τον λόγο ότι γινόταν αντιληπτό από το οικείο κοινό ως όρος που περιγράφει, υπό την έννοια της ίδιας παραγράφου, στοιχείο γ', τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στην αίτηση καταχώρισεως.

Ως προς το παραδεκτό της αιτήσεως αναιρέσεως

- 19 Η Celltech προβάλλει ότι το τμήμα προσφυγών απέρριψε την καταχώριση του αιτουμένου σήματος στηριζόμενο αποκλειστικά στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 και ότι, ενώπιον του Πρωτοδικείου, οι ενστάσεις που υπέβαλε το ΓΕΕΑ κατά της καταχώρισεως του σήματος στηρίζονταν επίσης στη διάταξη αυτή. Αντιθέτως, το ΓΕΕΑ θεμελιώνει τώρα την αίτησή του αναιρέσεως σχεδόν αποκλειστικά στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του ίδιου κανονισμού.
- 20 Κατά τη Celltech, εφόσον ο διάδικος δεν έχει δικαίωμα να προβάλει ισχυρισμό για πρώτη φορά ενώπιον του Δικαστηρίου, η αίτηση αναιρέσεως του ΓΕΕΑ πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη.
- 21 Συναφώς, αποτελεί πάγια νομολογία ότι το να επιτραπεί σε διάδικο να προβάλει για πρώτη φορά ενώπιον του Δικαστηρίου ισχυρισμό που δεν είχε προβάλει ενώπιον

του Πρωτοδικείου θα σήμαινε ότι ο διάδικος αυτός θα είχε τη δυνατότητα να υποβάλει στην κρίση του Δικαστηρίου, του οποίου η αναιρετική αρμοδιότητα είναι περιορισμένη, διαφορά με ευρύτερο περιεχόμενο από τη διαφορά που εκδίκασε το Πρωτοδικείο. Όταν έχει ασκηθεί αναίρεση, η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου περιορίζεται συνεπώς στον έλεγχο της νομικής λύσεως που δόθηκε ενόψει των ισχυρισμών που προβλήθηκαν και εξετάστηκαν ενώπιον του Πρωτοδικείου (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 2004, C-186/02 P και C-188/02 P, Ramondín κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-10653, σκέψη 60, και απόφαση της 22ας Ιουνίου 2006, C-25/05 P, Storck κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2006, σ. I-5719, σκέψη 61).

22 Επιβάλλεται ωστόσο η διαπίστωση ότι, εν προκειμένω, η αναίρεση που άσκησε το ΓΕΕΑ έχει ως αποκλειστικό αντικείμενο να αμφισβητήσει τη νομική λύση που προέκρινε το Πρωτοδικείο με την προσβαλλόμενη απόφαση.

23 Συγκεκριμένα, αφενός, το τμήμα προσφυγών αρνήθηκε την καταχώριση του αιτουμένου σήματος στηριζόμενο αποκλειστικά στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 και, αφετέρου, η προσφυγή που άσκησε η Celltech βασιζόταν στην παράβαση της ίδιας αυτής διατάξεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, το ΓΕΕΑ μόνον κατά το στάδιο της κατ' αναίρεση δίκης μπορούσε να αμφισβητήσει την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, στο οποίο στηρίχθηκε το Πρωτοδικείο με την προσβαλλόμενη απόφαση προκειμένου να ακυρώσει την επίδικη απόφαση.

24 Επομένως, η αίτηση αναίρεσεως κρίνεται παραδεκτή.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 25 Κατά το ΓΕΕΑ, το Πρωτοδικείο κακώς απαίτησε από το τμήμα προσφυγών και από την ίδια να παραθέσουν την επιστημονική σημασία της «τεχνολογίας των κυττάρων» προκειμένου να αποδειχθεί «κατά τί οι όροι αυτοί παρείχαν πληροφορίες σχετικά με τον προορισμό και τη φύση των προϊόντων και των υπηρεσιών που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως, και ειδικότερα πώς αυτά τα προϊόντα ή υπηρεσίες θα εφαρμόζονταν στην τεχνολογία των κυττάρων ή πώς θα προέκυπταν από αυτήν».
- 26 Πρώτον, το Πρωτοδικείο, προσάπτοντας στο τμήμα προσφυγών ότι δεν παρέθεσε την επιστημονική σημασία της εκφράσεως «τεχνολογία των κυττάρων» και κρίνοντας ότι η παράθεση της σημασίας αυτής αποτελεί προϋπόθεση της αρνήσεώς του να καταχωρίσει το αιτούμενο σήμα ως περιγραφικό, υπέπεσε σε νομική πλάνη με τη σκέψη 36 της προσβαλλόμενης αποφάσεως.
- 27 Κατά το ΓΕΕΑ, μολονότι το τμήμα προσφυγών οφείλει να παραθέτει τους λόγους για τους οποίους εκτιμά ότι ένα λεκτικό σήμα είναι περιγραφικό, αυτή η απαίτηση αιτιολογήσεως δεν το υποχρεώνει όμως, εν προκειμένω, να παραθέσει επιστημονικό ορισμό της εκφράσεως «τεχνολογία των κυττάρων».
- 28 Επομένως, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 73, πρώτη περίπτωση, και 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 προκύπτει ότι, μολονότι τα όργανα

του ΓΕΕΑ έχουν υποχρέωση να αιτιολογούν τις αποφάσεις τους, τουναντίον δεν έχουν υποχρέωση να παραθέτουν τα πραγματικά περιστατικά που έλαβαν υπόψη τους. Συνεπώς, η αιτιολογία, ακόμη και αν είναι αφηρημένη, είναι επαρκής αν είναι ορθή και αν δεν αντικρούστηκε από άλλο διάδικο. Η ερμηνεία αυτή έχει επιβεβαιωθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου (απόφαση της 21ης Οκτωβρίου 2004, C-447/02 P, KWS Saat κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2004, σ. I-10107, σκέψεις 44 έως 49) και του Πρωτοδικείου [απόφαση της 8ης Ιουνίου 2005, T-315/03, Wilfer κατά ΓΕΕΑ (ROCKBASS), Συλλογή 2005, σ. II-1981, σκέψη 21].

- 29 Ο νομικός συλλογισμός του τμήματος προσφυγών, δυνάμει του οποίου, αφενός, το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση έχει τη σημασία της «τεχνολογίας των κυττάρων» και, αφετέρου, η σημασία αυτή γίνεται αντιληπτή από τον οικείο καταναλωτή ως «όρος που δηλώνει δραστηριότητες του κλάδου της τεχνολογίας των κυττάρων, καθώς και προϊόντα, συσκευές και υλικά που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο αυτών των δραστηριοτήτων ή προκύπτουν από αυτές», ήταν επαρκής για τη θεμελίωση της αρνήσεως καταχωρίσεως βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94.
- 30 Κατά τα λοιπά, ο όρος «τεχνολογία των κυττάρων», που σημαίνει την πρακτική εφαρμογή της επιστημονικής έρευνας επί των κυττάρων, είναι επαρκώς σαφής για να γίνει αντιληπτός τόσο από τον μέσο καταναλωτή όσο και από τον ειδικό επιστήμονα, οι οποίοι συνθέτουν το κοινό προς το οποίο απευθύνεται. Κάθε επιπρόσθετη εξήγηση, και ιδίως η επιστημονική εξήγηση, περιττεύει.
- 31 Δεύτερον, το Πρωτοδικείο, προσάπτοντας στο τμήμα προσφυγών, με τη σκέψη 37 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι δεν εξήγησε κατά τί η έκφραση «τεχνολογία των κυττάρων» παρείχε πληροφορίες σχετικά με τον προορισμό και τη φύση των προϊόντων και των υπηρεσιών που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως, υπέπεσε επίσης σε νομική πλάνη.

- 32 Κατά το ΓΕΕΑ, συγκεκριμένα, αν το Πρωτοδικείο εννοούσε ότι το τμήμα προσφυγών ήταν υποχρεωμένο να παραθέσει επιστημονικό ορισμό της εκφράσεως αυτής, τότε υπέπεσε σε νομική πλάνη για τους λόγους που εκτίθενται με τις σκέψεις 26 έως 30 της παρούσας αποφάσεως.
- 33 Αν, αντιθέτως, εννοούσε ότι το τμήμα προσφυγών ήταν υποχρεωμένο να αποδείξει ότι τα προϊόντα που διέθετε στο εμπόριο η Celltech και οι υπηρεσίες που παρείχε είχαν πράγματι εφαρμογή στην τεχνολογία των κυττάρων ή προέκυπταν από αυτή, τότε επίσης υπέπεσε σε νομική πλάνη. Ο τρόπος με τον οποίο ο αιτών την καταχώριση κοινοτικού σήματος προτίθεται να διαθέσει στο εμπόριο τα προϊόντα του και να παράσχει τις υπηρεσίες του δεν έχει σημασία όσον αφορά την εκτίμηση του αν το σήμα είναι περιγραφικό ή στερείται διακριτικού χαρακτήρα, δεδομένου ότι η εκτίμηση αυτή πρέπει να γίνει στο πλαίσιο μιας εκ των προτέρων εξετάσεως, ανεξάρτητα από κάθε πραγματική χρήση.
- 34 Η Celltech αναγνωρίζει ότι το ΓΕΕΑ δεν βαρύνεται με την απόδειξη της σημασίας του όρου σε όλες τις υποθέσεις που επιλαμβάνεται. Ωστόσο, υποχρεούται να το πράξει οσάκις αμφισβητείται ένας όρος αποτελούμενος από περισσότερες λέξεις, ιδίως ένας τεχνικός όρος, ο οποίος δεν χρησιμοποιείται συνήθως και κατά κανόνα ως περιγραφικός.
- 35 Αυτό συμβαίνει εν προκειμένω. Η Celltech προβάλλει ότι η σημασία του όρου «τεχνολογία των κυττάρων» —ο οποίος, όπως υπενθυμίζει η Celltech, είναι διαφορετικός από το αιτούμενο σήμα CELLTECH— δεν έχει καθιερωθεί επιστημονικά. Δεν πρόκειται για τεχνικό όρο. Η έλλειψη ορισμού του όρου αυτού στα λεξικά αποδεικνύει ότι η τεχνολογία των κυττάρων δεν υφίσταται σε επιστημονικό επίπεδο. Ο εν λόγω όρος ούτε ορίζεται ούτε χρησιμοποιείται πουθενά.

Στο γεγονός αυτό αναφέρεται το Πρωτοδικείο όταν διαπιστώνει ότι το ΓΕΕΑ δεν παρέθεσε καμία επιστημονική εξήγηση του όρου «cell technology».

- 36 Η Celltech αμφισβητεί τον ισχυρισμό του ΓΕΕΑ σύμφωνα με τον οποίο η σημασία του όρου αυτού είναι σαφής, ότι πρόκειται δηλαδή για την πρακτική εφαρμογή των επιστημονικών ερευνών επί των κυττάρων. Ουδόλως αποδείχθηκε ότι το κοινό προς το οποίο απευθύνεται θα μπορούσε να αντιληφθεί το σήμα CELLTECH υπό την έννοια αυτή. Δεν υφίσταται, συγκεκριμένα, κανείς λόγος για να υποτεθεί ότι ο μέσος καταναλωτής θα αποσυνέθετε το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση στα εξ ων συνετέθη και να το αντιληφθεί με τον τρόπο αυτό.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 37 Πρώτον, σε αντίθεση με την ερμηνεία της προσβαλλόμενης αποφάσεως στην οποία προέβη το ΓΕΕΑ, το Πρωτοδικείο δεν ακύρωσε την επίδικη απόφαση λόγω ελλείψεως αιτιολογίας, αλλά διότι το ΓΕΕΑ δεν θεμελίωσε ότι το σήμα CELLTECH, νοούμενο υπό την έννοια της «cell technology», ήταν περιγραφικό των προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην αίτηση καταχωρίσεως.
- 38 Κατά το άρθρο 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, οι εξεταστές του ΓΕΕΑ και, κατόπιν προσφυγής, τα τμήματα προσφυγών του ΓΕΕΑ οφείλουν να εξετάζουν τα πραγματικά περιστατικά προκειμένου να προσδιορίσουν αν το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση εμπίπτει ή όχι σε έναν από τους λόγους απαραδέκτου της καταχωρίσεως που διαλαμβάνει το άρθρο 7 του ίδιου κανονισμού. Επομένως, τα αρμόδια όργανα του ΓΕΕΑ μπορούν να οδηγηθούν στο να στηρίξουν τις αποφάσεις τους σε πραγματικά περιστατικά που δεν επικαλέστηκε ο αιτών (απόφαση Storck κατά ΓΕΕΑ, προπαρατεθείσα, σκέψη 50).

- 39 Μολονότι, κατ' αρχήν, εναπόκειται στα όργανα αυτά να αποδείξουν, με τις αποφάσεις τους, την ακρίβεια τέτοιων πραγματικών περιστατικών, τούτο δεν συμβαίνει όταν επικαλούνται πασίδηλα περιστατικά (απόφαση Storck κατά ΓΕΕΑ, προπαρατεθείσα, σκέψη 51).
- 40 Εν προκειμένω, με τη σκέψη 12 της επίδικης απόφασης, το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι «ο όρος “CELLTECH” μπορεί να γίνει, αμέσως και χωρίς αμφισημία, αντιληπτός από τον καταναλωτή στον οποίο απευθύνεται ως όρος που δηλώνει δραστηριότητες του κλάδου της τεχνολογίας των κυττάρων, καθώς και προϊόντα, συσκευές και υλικά που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο αυτών των δραστηριοτήτων ή προκύπτουν από αυτές».
- 41 Το τμήμα προσφυγών έκρινε έτσι σιωπηρώς, αφενός, ότι η τεχνολογία των κυττάρων αποτελεί μία πασίδηλη επιστημονική πραγματικότητα και, αφετέρου, ότι οι δραστηριότητες που εμπίπτουν στην επιστημονική αυτή μέθοδο ή που την εφαρμόζουν καθιστούν εφικτή την παρασκευή ή παραγωγή παρασκευασμάτων, σύνθετων και φαρμακευτικών ουσιών, κτηνιατρικών και υγιεινής, καθώς και συσκευών και εργαλείων χειρουργικών, ιατρικών, οδοντιατρικών και κτηνιατρικών, και/ή ότι οι δραστηριότητες αυτές απαιτούν τη χρήση αυτών των παρασκευασμάτων, σύνθετων και φαρμακευτικών ουσιών, καθώς και αυτών των συσκευών ή εργαλείων.
- 42 Με τον τρόπο αυτό, το τμήμα προσφυγών στήριξε την απόφασή του σε πραγματικά περιστατικά τα οποία εξέτασε αυτεπαγγέλτως.
- 43 Το Πρωτοδικείο τόνισε, με τις σκέψεις 36 έως 38 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι, εφόσον δεν αποδείχθηκε ότι η τεχνολογία των κυττάρων έχει τη σημασία που

της αποδίδει η επίδικη απόφαση, το τμήμα προσφυγών δεν θεμελίωσε την ορθότητα των διαπιστώσεων, οι οποίες παρατίθενται περιληπτικά με τις σκέψεις 40 και 41 της παρούσας αποφάσεως, βάσει των οποίων κατέληξε ότι το σήμα CELLTECH έχει περιγραφικό χαρακτήρα. Πράγματι, πρέπει να επισημανθεί ότι το τμήμα προσφυγών ουδόλως επιχείρησε να αποδείξει το βάσιμο των διαπιστώσεων αυτών, αναφερόμενο, π.χ., στην επιστημονική βιβλιογραφία.

44 Το ΓΕΕΑ προβάλλει ότι ο όρος «cell technology» είναι επαρκώς σαφής και, επομένως, περιττεύει κάθε επιπρόσθετη εξήγηση, ιδίως δε η επιστημονική.

45 Ωστόσο, κρίνοντας ότι η ύπαρξη και η φύση της τεχνολογίας των κυττάρων δεν αποτελούν πασίδηλο πραγματικό περιστατικό και ότι εναπέκειτο επομένως στο τμήμα προσφυγών να αποδείξει την ορθότητα των συναφών διαπιστώσεών του, το Πρωτοδικείο προέβη σε εκτίμηση πραγματικού χαρακτήρα η οποία, εκτός από την περίπτωση παραμορφώσεως, εκφεύγει του ελέγχου του Δικαστηρίου στο πλαίσιο της αναιρέσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Storck κατά ΓΕΕΑ, προπαρατεθείσα, σκέψη 53).

46 Επομένως, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε νομική πλάνη διαπιστώνοντας ότι το τμήμα προσφυγών, μη παρέχοντας απόδειξη της επιστημονικής σημασίας της τεχνολογίας των κυττάρων, δεν θεμελίωσε ότι το σήμα CELLTECH είναι περιγραφικό των προϊόντων και υπηρεσιών που αναφέρει η αίτηση καταχωρίσεως.

47 Δεύτερον, από κανένα στοιχείο της προσβαλλόμενης αποφάσεως δεν μπορεί να στηριχθεί η επικουρική ερμηνεία την οποία επιχειρεί το ΓΕΕΑ με τη σκέψη 37 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, που παρατίθεται στη σκέψη 33 της παρούσας αποφάσεως. Επομένως, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε στη νομική πλάνη που του προσάπτει συναφώς το ΓΕΕΑ.

48 Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει, επομένως, να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 49 Το ΓΕΕΑ ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομική πλάνη αποφαινόμενο, με τη σκέψη 39 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι, κατ' αρχήν, ο τομέας εφαρμογής των προϊόντων ή των υπηρεσιών δεν περιλαμβάνεται στα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών εκείνων των οποίων απαγορεύεται η περιγραφή από το αιτούμενο σήμα για τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94.
- 50 Συγκεκριμένα, η διάταξη αυτή δεν διακρίνει μεταξύ, αφενός, του «προορισμού» ή της «τεχνικής δυνατότητας λειτουργίας», που αποτελούν χαρακτηριστικά των προϊόντων και των υπηρεσιών, και, αφετέρου, του «τομέα εφαρμογής», που δεν περιλαμβάνεται σε αυτά. Αντιθέτως, η παραπομπή, με την εν λόγω διάταξη, στα «άλλα χαρακτηριστικά» αποδεικνύει ότι όλα τα πιθανά χαρακτηριστικά των οικείων προϊόντων και υπηρεσιών εμπίπτουν στην απαγόρευση που θέτει η διάταξη. Η ανάλυση αυτή επιβεβαιώνεται από τη νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία είναι αδιάφορο αν τα περιγραφόμενα χαρακτηριστικά είναι ουσιώδη ή παρεπόμενα (απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2004, C-363/99, Koninklijke KPN Nederland, Συλλογή 2004, σ. I-1619, σκέψεις 101 και 102).

- 51 Το Πρωτοδικείο θα έπρεπε επομένως να εξετάσει αν το σήμα CELLTECH μπορεί να γίνει, αμέσως και χωρίς αμφισημία, αντιληπτό από τον καταναλωτή στον οποίο απευθύνεται ως όρος που δηλώνει δραστηριότητες του κλάδου της τεχνολογίας των κυττάρων καθώς και/ή προϊόντα, συσκευές και υλικά που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο αυτών των δραστηριοτήτων ή προκύπτουν από αυτές.
- 52 Η Celltech απαντά ότι το Πρωτοδικείο ουδόλως έκρινε ότι ο τομέας εφαρμογής δεν μπορεί να περιλαμβάνεται στα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών των οποίων απαγορεύεται η περιγραφή από το σήμα δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94. Με τις σκέψεις 39 και 40 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο περιορίστηκε να κρίνει ότι το τμήμα προσφυγών δεν θεμελίωσε ότι ο όρος «celltech» μπορεί να γίνει, αμέσως και χωρίς αμφισημία, αντιληπτός ως όρος που δηλώνει τα χαρακτηριστικά των προϊόντων και των υπηρεσιών για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 53 Με τις σκέψεις 36 έως 38 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο προσήψε στο τμήμα προσφυγών ότι δεν θεμελίωσε την ύπαρξη και τη φύση της τεχνολογίας των κυττάρων.
- 54 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο δεν ήταν, κατά μείζονα λόγο, σε θέση να εκτιμήσει αν τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στην αίτηση καταχωρίσεως μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε κάποιο λειτουργικό πλαίσιο που να έχει σχέση με την τεχνολογία των κυττάρων.

- 55 Το Πρωτοδικείο, επομένως, με τη σκέψη 39 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, απλώς υπέθεσε ότι αυτό μπορούσε να συμβαίνει, όπως αποδεικνύεται από τη φράση «και αν ακόμη υποτεθεί» που χρησιμοποίησε στην πρώτη περίοδο της σκέψεως αυτής.
- 56 Επομένως, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως φαίνεται να βάλλει κατά της ως εκ περισσού αιτιολόγησεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως και, συνεπώς, ακόμη και αν θεωρηθεί βάσιμος, δεν μπορεί να επιφέρει την ακύρωση της αποφάσεως αυτής.
- 57 Κατά συνέπεια, αυτός ο λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής.

Επί του τέταρτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 58 Κατά το ΓΕΕΑ, το Πρωτοδικείο δεν αιτιολόγησε τη διαπίστωση, που παρατίθεται στη σκέψη 40 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, σύμφωνα με την οποία το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση δεν μπορεί να γίνει αντιληπτό, αμέσως και χωρίς αμφισημία ως όρος που δηλώνει δραστηριότητες του κλάδου της τεχνολογίας των κυττάρων, καθώς και προϊόντα, συσκευές και υλικά που εμπίπτουν στις δραστηριότητες αυτές. Συγκεκριμένα, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν καθιστά δυνατό να γίνει αντιληπτός ο λόγος για τον οποίο οι όροι «celltech» ή «cell technology» δεν περιγράφουν το χαρακτηριστικό που συνίσταται στην επιστημονική μέθοδο που χρησιμοποιείται για την παραγωγή ή παροχή των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών.

- 59 Η Celltech απαντά, αφενός, ότι στο ΓΕΕΑ εναπόκειται να στοιχειοθετήσει ότι ο μέσος καταναλωτής θα αντιληφθεί τον όρο «celltech» (ή τον όρο «cell technology») ως περιγράφοντα το χαρακτηριστικό αυτό. Αφετέρου, το Πρωτοδικείο, με τις σκέψεις 35 έως 41 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, αιτιολόγησε επαρκώς την εκτίμησή του.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 60 Όπως προκύπτει από την εξέταση του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το Πρωτοδικείο αιτιολόγησε επαρκώς κατά νόμο, με τις σκέψεις 35 έως 38 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, την εκτίμησή του, που διατύπωσε με τη σκέψη 40 της ίδιας αποφάσεως, σύμφωνα με την οποία το τμήμα προσφυγών δεν στοιχειοθέτησε ότι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση είναι περιγραφικό των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών.
- 61 Κατά συνέπεια, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 62 Κατά το ΓΕΕΑ, το Πρωτοδικείο, αρνούμενο ότι η δήλωση της επιστημονικής μεθόδου παραγωγής ή παροχής των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών είναι

περιγραφική υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, υπέπεσε σε νομική πλάνη.

63 Ο όρος «celltech», νοούμενος με τη σημασία της «cell technology», γίνεται αντιληπτός ως αναφερόμενος σε προϊόντα και υπηρεσίες τα χαρακτηριστικά των οποίων απορρέουν από τις βελτιώσεις στις βιολογικές επιστήμες που χρησιμοποιούν ή τροποποιούν τα κύτταρα, δηλαδή στον τομέα της έρευνας στην τεχνολογία των κυττάρων. Επομένως, η επιστημονική μέθοδος για την παραγωγή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών γίνεται αντιληπτή από την πλευρά του οικείου καταναλωτή ως χαρακτηριστικό σημαντικό, συγκεκριμένο και άμεσο.

64 Η Celltech υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο ορθώς απέρριψε την πρόταση σύμφωνα με την οποία ο όρος «cell technology» περιγράφει την επιστημονική διαδικασία της παραγωγής των προϊόντων ή της παροχής των οικείων υπηρεσιών. Το ΓΕΕΑ δεν μπόρεσε να προσκομίσει την παραμικρή αναφορά στον όρο αυτό από την επιστημονική ή λοιπή βιβλιογραφία, διότι δεν χρησιμοποιείται από κανένα επιστήμονα για την περιγραφή κάποιου πράγματος. Επομένως, ο όρος αυτός δεν μπορεί να δώσει την παραμικρή πληροφορία για τα οικεία προϊόντα.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

65 Αντίθετα με όσα υποστηρίζει το ΓΕΕΑ, το Πρωτοδικείο ουδόλως έκρινε ότι μία λέξη ή ένας όρος που δηλώνουν επιστημονική μέθοδο που καθιστά εφικτή την παραγωγή παρασκευασμάτων, σύνθετων και φαρμακευτικών ουσιών, κτηνιατρικών

και υγιεινής, ή την παροχή υπηρεσιών σχετικών με τις βιολογικές, ιατρικές και χημικές επιστήμες δεν είναι περιγραφικές των προϊόντων που παρασκευάζονται ή των υπηρεσιών που παρέχονται με τη μέθοδο αυτή.

- 66 Όπως επισημάνθηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το Πρωτοδικείο ακύρωσε την επίδικη απόφαση για τον λόγο ότι το τμήμα προσφυγών δεν είχε θεμελιώσει, ιδίως, ότι η τεχνολογία των κυττάρων αποτελεί μέθοδο για την παραγωγή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην αίτηση καταχώρισεως.
- 67 Επομένως, ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δεύτερου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 68 Κατά το ΓΕΕΑ, από τη σκέψη 98 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Koninklijke KPN Nederland προκύπτει ότι ο απλός συνδυασμός στοιχείων, έκαστο των οποίων περιγράφει χαρακτηριστικά των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία ζητείται η καταχώριση, εξακολουθεί να τεκμαίρεται και ο ίδιος περιγραφικός των εν λόγω χαρακτηριστικών, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, και ότι το τεκμήριο αυτό μπορεί να απορριφθεί μόνον εάν ο εν λόγω συνδυασμός εισάγει ασυνήθη μεταβολή, ιδίως συντακτική ή σημασιολογική.

- 69 Το Πρωτοδικείο ήταν επομένως υποχρεωμένο να ελέγξει αν οι όροι «cell» και «tech», λαμβανόμενοι χωριστά, ήταν εγγενώς περιγραφικοί των οικείων προϊόντων και υπηρεσιών και, αν κατέληγε ότι αυτό συμβαίνει, θα έπρεπε να εξηγήσει με ποιον τρόπο ο συνδυασμός των δύο αυτών όρων εισήγε ασυνήθη μεταβολή, όσον αφορά τη σύνταξη ή την έννοια του όρου «celltech», η οποία καθιστούσε τον όρο αυτό μη περιγραφικό των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών. Συνεπώς, το Πρωτοδικείο, μην προβαίνοντας στον έλεγχο αυτό, παρέβη το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94.
- 70 Το ΓΕΕΑ προσθέτει ότι η ανάλυση του Πρωτοδικείου δεν μπορεί να δικαιολογηθεί βάσει της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 16ης Σεπτεμβρίου 2004, C-329/02 P, SAT.1 κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2004, σ. I-8317), η οποία παρατίθεται με τη σκέψη 43 της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, με την προπαρατεθείσα απόφαση SAT.1 κατά ΓΕΕΑ, αμφισβητήθηκε ο διακριτικός χαρακτήρας του σήματος που αποτελείται από τον συνδυασμό ενός στοιχείου που έχει διακριτικό χαρακτήρα και ενός στοιχείου που στερείται διακριτικού χαρακτήρα και όχι, όπως εν προκειμένω, ο περιγραφικός χαρακτήρας ενός σήματος που αποτελείται από τον συνδυασμό δύο στοιχείων από τα οποία το καθένα μπορεί να είναι περιγραφικό. Επιπλέον, η απόφαση εκείνη αφορούσε την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, και όχι του στοιχείου γ', της ίδιας παραγράφου.
- 71 Η Celltech αμφισβητεί ότι το Δικαστήριο καθιέρωσε τεκμήριο ελλείψεως διακριτικού χαρακτήρα του σήματος που αποτελείται από τον συνδυασμό δύο στοιχείων στερούμενων διακριτικού χαρακτήρα. Με την προπαρατεθείσα απόφαση Koninklijke KPN Nederland, το Δικαστήριο τόνισε απλώς ότι, «κατά κανόνα», ο απλός συνδυασμός στοιχείων, έκαστο των οποίων είναι περιγραφικό χαρακτηριστικών των προϊόντων παραμένει και ο ίδιος περιγραφικός των εν λόγω χαρακτηριστικών. Ωστόσο, από την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, και ιδίως από την προπαρατεθείσα απόφαση SAT.1 κατά ΓΕΕΑ, προκύπτει ότι το σήμα πρέπει να εκτιμηθεί ως σύνολο, διότι ο μέσος καταναλωτής δεν το αποσυνθέτει στα εξ ων συνετέθη.

72 Επομένως, το Πρωτοδικείο ορθώς εκτίμησε το σήμα CELLTECH ως σύνολο.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

73 Σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν στις εμπορικές συναλλαγές για τη δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών αυτών.

74 Καθένας από τους λόγους απαραδέκτου της καταχώρισεως που απαριθμούνται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα του γενικού συμφέροντος που τον δικαιολογεί (απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2005, C-37/03 P, BioID κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2005, σ. I-7975, σκέψη 59 και νομολογία που παρατίθεται εκεί).

75 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 επιδιώκει σκοπό γενικού συμφέροντος, ο οποίος απαιτεί τα σημεία ή οι ενδείξεις, που είναι περιγραφικές των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων προϊόντων ή υπηρεσιών για τις οποίες ζητείται η καταχώριση, να μπορούν να χρησιμοποιούνται ελεύθερα από όλους. Κατά συνέπεια, η διάταξη αυτή δεν επιτρέπει παρόμοια σημεία ή ενδείξεις να επιφυλάσσονται σε μια μόνον επιχείρηση λόγω της καταχώρισεώς τους ως σημάτων

(απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2006, C-173/04 P, Deutsche SiSi-Werke κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2006, σ. I-551, σκέψη 62 και νομολογία που παρατίθεται εκεί).

- 76 Προκειμένου ένα σήμα συνιστάμενο από λέξη σχηματιζόμενη από συνδυασμό στοιχείων, όπως είναι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση, να θεωρηθεί περιγραφικό, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας, δεν αρκεί η διαπίστωση ότι έκαστο των εν λόγω στοιχείων έχει ενδεχομένως περιγραφικό χαρακτήρα. επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η ίδια η λέξη έχει τέτοιο χαρακτήρα [βλ., όσον αφορά το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1), διάταξη η οποία είναι ταυτόσημη, κατ' ουσία, με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, αποφάσεις Koninklijke KPN Nederland, προπαρατεθείσα, σκέψη 96, και της 12ης Φεβρουαρίου 2004, C-265/00, Campina Melkunie, Συλλογή 2004, σ. I-1699, σκέψη 37].
- 77 Όπως υπενθύμισε το ΓΕΕΑ, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, κατά κανόνα, ο απλός συνδυασμός στοιχείων, έκαστο των οποίων είναι περιγραφικό χαρακτηριστικών των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία ζητείται η καταχώριση, παραμένει και ο ίδιος περιγραφικός των εν λόγω χαρακτηριστικών, υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 (προπαρατεθείσες αποφάσεις Koninklijke KPN Nederland, σκέψη 98, και Campina Melkunie, σκέψη 39).
- 78 Ωστόσο, το Δικαστήριο πρόσθεσε ότι ένας τέτοιος συνδυασμός μπορεί να μην είναι περιγραφικός, κατά την έννοια της ίδιας διατάξεως, υπό την προϋπόθεση ότι δημιουργεί εντύπωση αρκετά αφιστάμενη από αυτήν που παράγει η απλή ένωση των εν λόγω στοιχείων (προπαρατεθείσες αποφάσεις Koninklijke KPN Nederland, σκέψη 99, και Campina Melkunie, σκέψη 40).

- 79 Επομένως, όταν πρόκειται για σήμα συνιστάμενο από λέξεις, η ύπαρξη ή μη διακριτικού χαρακτήρα του να μην μπορεί να εξετάζεται για καθέναν από τους όρους ή τα στοιχεία που το συνιστούν χωριστά, αλλά πρέπει, ούτως ή άλλως, να εξαρτάται από την εξέταση του συνόλου που αυτά σχηματίζουν (βλ., κατ' αναλογία, όσον αφορά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού, προπαρατεθείσες αποφάσεις SAT.1 κατά ΓΕΕΑ, σκέψη 28, και BioID κατά ΓΕΕΑ, σκέψη 29).
- 80 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι, αντίθετα με όσα υποστηρίζει το ΓΕΕΑ, από τη νομολογία του Δικαστηρίου δεν προκύπτει ότι η προηγούμενη ανάλυση καθενός από τα στοιχεία που απαρτίζουν ένα σήμα αποτελεί υποχρεωτικό στάδιο. Αντιθέτως, τα τμήματα προσφυγών του ΓΕΕΑ και, επί προσφυγής, το Πρωτοδικείο υποχρεούνται να προβούν στην εκτίμηση του περιγραφικού χαρακτήρα του σήματος, το οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ως σύνολο.
- 81 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Πρωτοδικείο προέβη στην εκτίμηση του περιγραφικού χαρακτήρα του σήματος CELLTECH λαμβάνοντάς το υπόψη ως σύνολο και κατέληξε ότι δεν είχε αποδειχθεί ότι το σήμα αυτό, έστω και αν νοηθεί ότι έχει τη σημασία της «τεχνολογίας των κυττάρων», ήταν περιγραφικό των προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην αίτηση καταχωρίσεως. Συνεπώς, δεν παρέβη το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94.
- 82 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί και, επομένως, η αίτηση αναιρέσεως του ΓΕΕΑ.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 83 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στη διαδικασία αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118 του ίδιου κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Celletech ζήτησε την καταδίκη του ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα και αυτό ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**
- 2) Καταδικάζει το Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) στα δικαστικά έξοδα.**

(υπογραφές)

